

ЛІТЕРАТУРА

1. Hammami H., Vandenplas J., Vanrobays M. L. et al. Genetic analysis of heat stress effects on yield traits, udder health, and fatty acids of walloon holstein cows. *Journal of Dairy Science*, 98(7), 4956–4968. DOI:10.3168/jds.2014-9148.
2. Mylostyvyi, R., Izhboldina, O., Chernenko et al. Microclimate modeling in naturally ventilated dairy barns during the hot season: Checking the accuracy of forecasts. *Journal of Thermal Biology*. 2020, 93, 102720. DOI:10.1016/j.jtherbio.2020.102720
3. Mylostyvyi, R., Sejian, V., Izhboldina et al. Changes in the Spectrum of Free Fatty Acids in Blood Serum of Dairy Cows during a Prolonged Summer Heat Wave. *Animals*. 2021, 11(12), 3391. DOI:10.3390/ani11123391.

*Інна Поротікова
(Дніпро, Україна)*

ГЕМАТОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ МОЛОДНЯКУ ОВЕЦЬ ПРИ ВИКОРИСТАННІ В РАЦІОНАХ ВИСОКОПРОТЕЇНОВИХ ДОБАВОК РОСЛИННОГО ПОХОДЖЕННЯ

Кров – це рідка тканина, що виконує різні функції. Складається з плазми та формених елементів: еритроцитів, лейкоцитів та тромбоцитів. Кров, лімфа і тканинна рідина утворюють внутрішнє середовище організму, що омиває всі клітини та тканини тіла. Внутрішнє середовище має відносну сталість складу та фізико-хімічних властивостей, що створює приблизно однакові умови існування клітин організму (гомеостаз). Потреба у дослідженні крові визначається, передусім, її фізіологічною роллю, і навіть змінами, що у ній при різних патологічних станах. Кров тісно взаємопов'язана з усіма органами та тканинами. Разом з ендокринною та нервовою системами вона обумовлює єдність та цілісність організму, забезпечуючи його гомеостаз.

Дослідження крові є найважливішим діагностичним методом. Кровотворні органи надзвичайно чутливі до різних фізіологічних, особливо патологічних впливів на організм, тому картина крові є відображенням цих впливів.

При будь-якому захворюванні тварини патології в обміні речовин, що виникають в організмі, знаходять своє відображення у зміні фізико-хімічних властивостей, морфологічного та хімічного складу крові.

У годівлі овець з концентратів використовують переважно зернові злаки, бобові та меншою мірою білкові концентрати – макухи та шроту. Вівцям згодовують у незначній кількості макухи та шроту соняшника, льону, сої, ріпаку та інших культур. Ці корми є важливими джерелами задоволення потреби овець у незамінних амінокислотах, які здійснюють позитивний вплив не лише на вовнову продуктивність, а й забезпечують інтенсивне вирощування молодняку до забійних кондицій у віці 6-8 місяців [2].

Метою досліджень було визначення впливу кормових засобів з високим вмістом протеїну рослинного походження на гематологічні показники молодняку овець асканійської м'ясо-вовнової породи.

Науково-дослідна робота виконувалась в умовах державного підприємства дослідного господарства «Руно» Криничанського району Дніпропетровської області.

Для дослідю було відібрано 60 голів клінічно здорового молодняку асканійської м'ясо-вовнової породи овець віком 30 днів, з яких сформовано три групи, дві з яких були дослідними, а одна – контрольною. Групи формувалися за методом груп-аналогів.

Дослідження проводились протягом періоду вирощування ягнят від 1 місяця до відлучення від матерів у віці 4 місяців.

Тварини контрольної групи отримували прийнятий в господарстві раціон відповідно до вікової групи, тварини другої дослідної групи отримували 9% лляної макухи з додаванням 1% лецитину [1, с. 25] замість 10% соняшникової макухи, а тварини третьої дослідної групи отримували 10% ріпакової макухи замість відповідної кількості соняшникової [3].

В результаті проведених гематологічних досліджень встановлено, що рівень загального білку у крові молодняку овець коливався в межах від $63,08 \pm 2,77$ г/л у III дослідній груп до $70,30 \pm 4,22$ г/л у II дослідній групі при нормі на рівні 60-75 г/л, тобто знаходився в межах фізіологічної норми.

З метою оцінки стану вуглеводного обміну проводять визначення вмісту цукру у крові. Під цукром крові зазвичай мають на увазі лише глюкозу. Тому кількість глюкози у крові дослідних тварин на рівні від $2,54 \pm 0,25$ ммоль/л у I дослідній групі, яка отримувала 9% льону з додаванням 1% лецитину замість 10% соняшникової макухи до $2,80 \pm 0,24$ ммоль/л у контрольній групі свідчить про нормальний перебіг та відсутність порушень вуглеводного обміну.

Мінеральні речовини входять до складу тканинних структур, вони в основному знаходяться у формі комплексів з вуглеводами, органічними кислотами та білками. Саме тому вивчення показників мінерального обміну сироватки крові є одним з важливих напрямків досліджень. В результаті наших досліджень встановлено відсутність негативного впливу лляної макухи з додаванням лецитину та ріпакової макухи на показники мінерального обміну сироватки крові молодняку овець асканійської м'ясо-вовнової породи овець.

Отже, в результаті проведених досліджень можна зробити висновок, що заміна в раціонах молодняку овець віком від 1 до 4 місяців 10% соняшникової макухи на відповідну кількість лляної макухи з додаванням лецитину та ріпакової макухи не спричиняє негативного впливу на гематологічні показники тварин, оскільки всі досліджувані показники знаходились в межах фізіологічної норми.

ЛІТЕРАТУРА

1. Микитюк В. В., Глух І. С., Шульга С. М. та ін. Лецитин як фактор одержання продукції тваринництва. К.: Освіта України, 2010. 114 с.
2. Поротікова І. І. Використання різних видів макух і шротів у годівлі овець. *Збірник наукових праць ВНАУ*. 2012. № 4 (62). С. 32–35.
3. Практические методики исследований в животноводстве / под ред. В. С. Козыря, А. И. Свеженцова. Д.: Арт-Пресс, 2002. 354 с.